REZOLUȚIA (UE) 2022/1801 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 4 mai 2022

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) aferent exercițiului financiar 2020

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) aferent exercițiului financiar 2020,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0090/2022),

A. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale ([1]), bugetul definitiv al Agenției Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) (denumită în continuare „Agenția") aferent exercițiului financiar 2020 a fost de 158 619 073 EUR, ceea ce reprezintă o majorare cu 12,00 % față de 2019; întrucât bugetul Agenției provine în principal de la bugetul Uniunii;

B. întrucât, în raportul său privind conturile anuale ale Agenției pentru exercițiul financiar 2020 („raportul Curții"), Curtea de Conturi („Curtea") declară că a obținut asigurări rezonabile cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale Agenției și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente,

Gestiunea bugetară și financiară

1. ia act cu satisfacție de faptul că eforturile de monitorizare a bugetului în cursul exercițiului financiar 2020 au condus la o rată de execuție bugetară de 99,44 %, ceea ce reprezintă o creștere de 0,02 % față de exercițiul 2019; constată că rata de execuție a creditelor de plată a fost de 85,09 %, ceea ce reprezintă o scădere cu 1,52 % față de 2019;

2. ia act cu îngrijorare de faptul că Agenția a întârziat plățile în 33 % din cazuri și, în consecință, a plătit dobânzi în valoare de 12 000 EUR; constată că Curtea a observat niveluri similare de întârzieri în 2019, 2018 și 2017, ceea ce expune Agenția la riscuri financiare și reputaționale; reamintește că Regulamentul financiar prevede că organele, oficiile și agențiile Uniunii trebuie să efectueze plățile în termenele prevăzute și că Curtea constată că Agenția nu a făcut acest lucru; ia act de faptul că, în răspunsul său la observația Curții, Agenția a menționat problemele legate de personal, pandemia de COVID-19 și acumularea de facturi pentru serviciile de călătorie; ia act de faptul că răspunsul Agenției nu abordează caracterul structural al plăților întârziate și invită Agenția să își revizuiască procesul de plată pentru a identifica cauzele întârzierilor și să facă mai multe eforturi de a executa plățile în termenele prevăzute, pentru a elimina aceste deficiențe;

Performanța

3. subliniază rolul important al Agenției în sprijinirea anchetelor penale ale statelor membre, precum și în prevenirea, reacția la și combaterea terorismului, a criminalității informatice, a infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii și a altor forme grave și organizate de criminalitate în întreaga Uniune;

4. subliniază că numărul de operațiuni a crescut de la 1 921 în 2019 la 2 315 în 2020 (o creștere de 24 %) și că reuniunile operaționale finanțate de Agenție au scăzut de la peste 500 în 2019 la 280 în 2020 (o scădere de 44 %), fapt ce reflectă impactul pandemiei de COVID-19 asupra activității Agenției;

5. salută crearea Centrului european de combatere a criminalității economice și financiare pentru a sprijini activitățile autorităților naționale prin furnizarea de asistență operațională și strategică și crearea Laboratorului de inovare al Europol;

([1]) JO C 114, 31.3.2021, p. 158.

6. constată cu satisfacție că Agenția utilizează anumiți indicatori-cheie de performanță pentru a măsura valoarea adăugată oferită de activitățile sale și alte măsuri pentru a-și îmbunătăți gestiunea bugetară; ia act de faptul că, în 2020, Agenția a raționalizat indicatorii din programul său de lucru și a monitorizat, în total, 43 de indicatori de performanță corporativă, cu obiective individuale stabilite pentru fiecare dintre ei, cum ar fi execuția angajamentelor reportate, ratele de plată și creditele de angajament;

7. ia act de faptul că Agenția depune eforturi pentru a coopera mai strâns cu alte organisme, oficii și agenții ale Uniunii și organizații internaționale pentru a garanta interesele în materie de securitate ale tuturor cetățenilor Uniunii; ia act de faptul că Agenția a colaborat cu Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust) în proiectul SIRIUS pe parcursul anului 2020; ia act de faptul că experții Agenției în domeniul chimic, biologic, radiologic, nuclear și al explozivilor au sprijinit în mod activ Agenția Internațională pentru Energie Atomică și Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL) în diverse moduri, cum ar fi conferințe, seminare, seminare online și alte exerciții; constată totodată că Agenția a semnat un acord de lucru cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) la 8 octombrie 2020;

8. constată că, la 30 aprilie 2019, Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD) a decis să deschidă o anchetă din proprie inițiativă, după ce Agenția i-a cerut în mod proactiv îndrumarea în ce privește utilizarea tehnologiei de lucru cu volume mari de date („clasificarea persoanelor vizate") de către Agenție în scopul analizei strategice și operaționale (cauza AEPD 2019-0370); constată, de asemenea, că, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/794 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]), AEPD a avut sarcina de a supraveghea legalitatea prelucrării datelor cu caracter personal de către Agenție începând cu 1 mai 2017; ia act de faptul că, în cadrul anchetei sale, AEPD a mustrat Agenția în septembrie 2020, din cauza riscurilor la care sunt supuse persoanele vizate, deoarece lipsesc garanții specifice de reducere la minimum a datelor în procesul de analiză a seturilor mari de date; constată că stocarea continuă a unor volume mari de date fără clasificarea persoanelor vizate, în cazul în care o posibilă legătură cu o activitate infracțională poate fi stabilită numai după începerea analizei, poate reprezenta un risc pentru drepturile persoanelor la protecția datelor; ia act de faptul că AEPD a purtat un dialog cu Agenția pe această temă și că Agenția a pregătit un plan de acțiune dedicat; ia act de faptul că planul de acțiune a abordat preocupările AEPD legate de revizuirea datelor cerută pentru stocarea unor cantități mari de date ale unor persoane care nu au o legătură stabilită cu activitatea infracțională, dar subliniază îngrijorarea AEPD că actualul cadru juridic nu prevede o perioadă maximă în care Agenția poate prelucra astfel de date; subliniază că aceasta înseamnă că Agenția a stocat cantități mari de date ale unor persoane care nu au o legătură stabilită cu activitatea infracțională și că a păstrat datele respective mai mult decât era necesar, contrar principiilor de reducere la minimum a datelor și de limitare a stocării, consacrate în Regulamentul (UE) 2016/794; ia act de decizia AEPD din 3 ianuarie 2022, care acordă Agenției un termen de 12 luni pentru a șterge seturile de date fără clasificarea persoanelor vizate aflate în posesia ei în ziua deciziei respective și un termen de șase luni pentru a șterge seturi de date noi de la data primirii; constată impactul pe care decizia AEPD îl va avea asupra capacității Agenției de a analiza seturi de date complexe și mari în sprijinul anchetelor penale în curs privind infracțiunile care intră în domeniul de aplicare al mandatului Agenției, deoarece adesea implicarea Agenției în sprijinul acordat depășește perioada de șase luni și Agenția trebuie să respecte în orice moment legislația relevantă a Uniunii;

9. constată că acordul politic privind mandatul consolidat al Agenției la care au ajuns colegiuitorii în februarie 2022 abordează și preocupările AEPD prin stabilirea condițiilor de prelucrare și a perioadelor de stocare a seturilor de date complexe și mari; ia act de observațiile AEPD potrivit cărora noua legislație care va reglementa Agenția îi permite să prelucreze date care nu au nicio legătură stabilită cu activitatea infracțională; consideră că, având în vedere natura complexă a cooperării transfrontaliere în materie de aplicare a legii pentru combaterea criminalității grave și a terorismului, excepțiile luate în considerare în mod corespunzător sunt justificate; subliniază că trebuie găsit un echilibru între operațiunile polițienești eficiente și protecția dreptului cetățenilor la viață privată și că ordinul AEPD a ridicat serioase semne de întrebare despre capacitatea Agenției de a asigura acest echilibru; invită Agenția să țină seama de îngrijorările exprimate de AEPD, realizând progrese rapide în ceea ce privește clasificarea persoanelor vizate și respectând limitele de stocare stabilite prin lege, respectând astfel principiile de reducere la minimum a datelor și de limitare a stocării, asigurând și menținând în același timp capacitatea operațională a Agenției; se așteaptă ca Agenția să își respecte obligația legală de a furniza anual Parlamentului informații despre numărul de cazuri în care a utilizat posibilitățile legale de prelucrare a datelor persoanelor care nu au nicio legătură stabilită cu activitatea infracțională, precum și informații despre durata și rezultatul prelucrării respective;

([2]) Regulamentul (UE) 2016/794 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2016 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și de înlocuire și de abrogare a Deciziilor 2009/371/JAI, 2009/934/JAI, 2009/935/JAI, 2009/936/JAI și 2009/968/JAI ale Consiliului (JO L 135, 24.5.2016, p. 53).

Politica de personal

10. observă că la 31 decembrie 2020 schema de personal a Agenției era completată în proporție de 93,50 %, fiind ocupate 575 din cele 615 posturi de agenți temporari autorizate conform schemei de personal, față de 591 de posturi autorizate în 2019; constată că, în plus, în 2020, la Agenție au mai lucrat 203 agenți contractuali și 53 de experți naționali detașați, fiind autorizați conform schemei de personal 235 de agenți contractuali și 71 de experți naționali detașați; constată că Agenția face distincție între patru categorii de experți naționali detașați, trei categorii implicând costuri zero sau limitate pentru bugetul Agenției și reprezentând alte 53 de persoane, numărul total de experți naționali detașați ridicându-se la 106;

11. subliniază că trebuie să se răspundă creșterii continue a volumului de muncă și a cererii adresate de autoritățile statelor membre prin contingente adecvate de personal; ia act de faptul că schema de personal a Agenției a fost majorată cu 14 posturi de agenți temporari; invită Comisia să se angajeze într-un dialog activ cu Agenția pentru a înțelege și a satisface nevoile de resurse umane pe termen lung ale Agenției;

12. ia act de faptul că, în urma unui plan de acțiune la nivelul întregii organizații, Agenția a încheiat anul 2020 cu o rată a posturilor vacante de 1,0 %, față de obiectivul anual privind o rată maximă a posturilor vacante de 2,0 %; ia act de faptul că Agenția a atins și obiectivul privind rata maximă de rotație a personalului (12 %), rata de rotație la sfârșitul anului 2020 fiind de 10,9 %; mai constată că Agenția monitorizează periodic acești indicatori în raport cu obiectivele anuale;

13. ia act cu îngrijorare de distribuția genurilor raportată în 2020: cadrele de conducere de nivel superior și mediu – 82,8 % bărbați (149 de bărbați și 31 de femei), consiliul de administrație – 79,2 % bărbați (42 de bărbați și 11 femei) și personal – 71,8 % bărbați (413 bărbați și 162 de femei); constată că membrii consiliului de administrație sunt numiți de autoritățile statelor membre; recunoaște că diversitatea este unul dintre pilonii strategici ai Agenției; salută angajamentul Agenției de a îmbunătăți distribuția genurilor în rândul personalului său, în special în posturile de conducere; ia act de creșterea cu 5 % în 2020 a numărului de femei în posturi de șef de unitate și în posturi echivalente sau superioare; încurajează Agenția să continue această tendință pozitivă și îi cere să asigure o distribuție a genurilor mai echitabilă la nivelul conducerii și al personalului în viitor; solicită Comisiei și statelor membre să țină mai bine cont că este important să se garanteze echilibrul de gen atunci când sunt desemnați membrii consiliului de administrație al Agenției; reamintește Agenției că, în procesul de selecție a candidaților, competența, cunoștințele și experiența sunt importante, precum și echilibrul geografic și cel dintre femei și bărbați în rândul angajaților;

14. ia act de faptul că, în 2020, Agenția a raportat un caz de relație de muncă conflictuală, încadrat în categoria hărțuire psihologică în baza articolului 12a din Statutul funcționarilor; ia act de faptul că membrul personalului care a comis hărțuirea psihologică a primit o mustrare în baza articolului 9 alineatul (1) litera (b) și al articolului 11 din anexa IX la Statutul funcționarilor în decembrie 2020; constată că între timp persoana în cauză părăsise Agenția; mai constată că în 2020 nu a fost adus în fața unei instanțe niciun caz de hărțuire implicând personalul Agenției;

15. constată că numărul total de operațiuni sprijinite de Agenție a crescut cu 24 % în 2020; ia act de faptul că creșterea globală a activităților operaționale ale Agenției a coincis cu supravegherea mai mare din partea AEPD, după cum reflectă numărul de recomandări formulate de AEPD în diferite domenii de activitate ca urmare a anchetelor, a procedurilor de consultare prealabilă în temeiul articolului 39 din Regulamentul (UE) 2016/794 și a activităților de monitorizare după inspecții;

Achiziții publice

16. constată că Agenția a prelungit durata unui contract-cadru pentru prestarea de servicii de călătorie în interes de serviciu, prin semnarea unui act adițional la contract după ce acesta expirase în 2018; ia act cu îngrijorare de faptul că Curtea a constatat că această practică este neregulamentară; ia act de faptul că la 29 martie 2019 Agenția semnase un act adițional nou la același contract, demonstrând deficiențe în gestionarea contractelor și în controalele *ex ante*; ia act de răspunsul Agenției potrivit căruia decizia de a prelungi contractul în 2019 a fost rezultatul unei evaluări aprofundate pentru a menține continuitatea activității și nu a constituit o deficiență a controalelor *ex ante*; salută faptul că în al patrulea trimestru al anului 2020 Agenția a lansat un audit intern cu scopul de a obține asigurări suplimentare cu privire la abordarea Agenției în materie de gestionare a contractelor; mai constată că contractul pentru serviciile de călătorie aferent a expirat în martie 2020;

17. observă că, potrivit raportului Curții, pentru achiziționarea de mobilier, accesorii și servicii conexe, termenii utilizați în documentele procedurii de licitație nu erau suficient de specifici, ceea ce compromite caracterul concurențial al procedurii; constată, de asemenea, că Agenția nu a verificat suficient exactitatea prețurilor subiacente și calcularea reducerilor aplicate pentru articolele non-standard înainte de transmiterea bonului de comandă către contractant; invită Agenția să asigure respectarea deplină a principiilor dreptului concurenței în toate procedurile de licitație; ia act de faptul că, potrivit răspunsului Agenției, documentația procedurii de ofertare a inclus obiectul achiziției și criteriile aplicabile de excludere, selecție și atribuire, permițând astfel concurența; constată că, în ceea ce privește reducerea acordată de contractant, acesta a oferit o reducere mai mare decât nivelul standard inclus în contract, Agenția acționând astfel în conformitate cu principiile bunei gestiuni financiare și cu dispozițiile contractului;

18. salută faptul că Agenția a pus în aplicare în mod corect recomandările Curții privind pragul minim pentru criteriul tehnic de atribuire cel mai relevant pentru calitate, precum și recomandările legate de verificările exactității prețurilor subiacente și calcularea reducerilor aplicate pentru elementele nestandardizate;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

19. ia act de măsurile aplicate de Agenție și eforturile depuse în prezent pentru a asigura transparența, prevenirea și gestionarea conflictelor de interese, protecția avertizorilor și combaterea hărțuirii; ia act de faptul că, în 2020, nu a fost raportat niciun caz de conflict de interese, care ar fi condus la investigații efectuate de serviciul intern de investigații al Agenției;

20. felicită Agenția pentru că publică CV-urile și declarațiile de interese ale membrilor consiliului său de administrație, ale directorului executiv și ale directorilor executivi adjuncți;

Controlul intern

21. ia act de faptul că Serviciul de Audit Intern al Comisiei și-a finalizat auditul privind securitatea informatică a Agenției și a efectuat activitatea preliminară a auditului său privind gestionarea contractelor în 2020; ia act de faptul că Agenția a implementat 86 % din recomandările critice sau foarte importante planificate să fie aplicate în 2020;

22. reamintește observația Curții referitoare la prelungirea unui contract-cadru pentru furnizarea de servicii de călătorie în interes de serviciu; observă că această constatare constituie o deficiență în procedurile de achiziții ale Agenției, care ar putea avea un impact asupra sistemului de control intern al Agenției sau asupra unor părți ale acestuia; invită Agenția să țină seama de observațiile Curții în evaluarea anuală a cadrului de control intern;

23. ia act de faptul că componentele cadrului de control intern al Agenției au fost prezente și au funcționat în mod integrat în întreaga Agenție și că sistemul de control intern a redus efectiv, la un nivel acceptabil, riscul de a nu atinge obiectivele anuale și multianuale ale Agenției în ceea ce privește operațiunile, raportarea și conformitatea; invită Agenția să țină seama de observațiile Curții în evaluarea sa anuală, în special de observațiile privind gestionarea contractelor și plățile întârziate;

Răspunsul la pandemia de COVID-19 și continuitatea activității

24. ia act de faptul că Agenția a reacționat rapid la epidemia de COVID-19 și a pus în aplicare mai multe acțiuni noi pentru a gestiona criza astfel încât să afecteze cât mai puțin posibil activitatea Agenției, făcând totodată din sănătate și siguranță prioritatea principală; constată, cu toate acestea, că pandemia de COVID-19 a avut un impact direct asupra eforturilor Agenției de a implementa o serie de acțiuni și de a atinge obiectivele programului de lucru pentru 2020, în special cele legate de prezența fizică la sediul Agenției, cum ar fi reuniunile operaționale și de altă natură ale investigatorilor și analiștilor, precum și procedurile administrative care nu se bazează pe un flux de lucru electronic; invită Agenția să digitalizeze procedurile administrative cât mai mult posibil;

25. salută măsurile aplicate de Agenție pentru a menține eficiența în gestionarea procedurilor de achiziții publice și a activităților conexe, inclusiv plasarea de comenzi urgente pentru a acoperi nevoile excepționale impuse de pandemia de COVID-19 și modificarea diferitelor contracte pentru a ajusta riscurile legate de pandemia de COVID-19;

26. ia act de faptul că, în urma lecțiilor învățate în urma pandemiei de COVID-19, Agenția elaborează în prezent mai multe măsuri pentru a face față viitorului, cum ar fi metodele de lucru descentralizate, precum posibilitatea de a utiliza apeluri video și instrumente de colaborare securizate, munca la distanță (inclusiv cu laptopuri OpsNet securizate dată fiind natura proceselor de informare operațională) și fluxuri de lucru electronice modernizate;

Alte observații

27. salută eforturile depuse de Agenție pentru o securitate cibernetică mai mare; ia act de faptul că cele mai importante trei îmbunătățiri aduse de Agenție în 2020 în ceea ce privește protecția digitală țin de capacitățile de acces la distanță, de dezvoltarea bazată pe tehnologia de tip cloud și de practicile de codificare a programelor informatice cu sursă deschisă și ale terților;

28. ia act de faptul că, în vederea retragerii Regatului Unit din Uniune la 31 decembrie 2020, Agenția a realizat activități și pregătiri intense pentru a asigura o tranziție lină, astfel încât să poată continua cooperarea operațională cu Regatul Unit, inclusiv schimbul de date cu caracter personal, și adaptând diferite instrumente și sisteme operaționale;

29. încurajează Agenția să își promoveze în continuare activitatea, cercetările și activitățile pentru a-și crește vizibilitatea publică; ia act de faptul că activitatea Agenției privind impactul pandemiei de COVID-19 asupra criminalității și criminalității informatice a fost mediatizată pe scară largă în 2020, ajungând la publicul larg prin canalele proprii și ale terților;

30. salută eforturile depuse de Agenție pentru a aplica o strategie cuprinzătoare de sustenabilitate și pentru a reduce emisiile de CO_2, cum ar fi îmbunătățirea practicilor de reciclare și utilizarea energiei ecologice; încurajează Agenția să facă cunoscute problemele și lecțiile învățate în acest context pentru următorul exercițiu financiar, precum și în Rețeaua agențiilor UE;

31. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la rezoluția sa din 4 mai 2022 ([3]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([3]) Texte adoptate, P9_TA(2022)0196.